

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiu, 24 August.

Încă de sub ultimul an de domnie al domnului Tisza, de când cu renunțarea ministrului Tisza prin intrarea în cabinet a domnilor Szilágyi, Wekerle, Teleky, se vorbea și se scria, că ministeriul acesta va fi ministeriul reformelor.

După retragerea domnului Tisza cabinetul în frunte cu domnul actual ministru de interne Szapáry și a conservat numirea de ministeriu al reformelor, și fie care ministru în resortul seu s'a pus pe lucru.

Am văzut anunțate reforme însemnate în ramura justiției, și unele reforme s'au și pus în practică, bună-ora decentralizarea tabelor regesci. Am văzut reforme anunțate de către ministrul de interne, și între acestea cea mai de importanță ni se pare a fi cassarea municipalității și prefacerea întregii administrațiuni în administrațiune de stat. S'au anunțat cardinale reforme în cele financiare, cardinale reforme în cele ale cultelor și instrucțiunii publice, și începutul s'a și făcut prin scoterea limbei grecesci din gimnasele, cari stau sub directa conducere a ministrului.

În lucrare este tocmai acuma reforma legii privitoare la pensionarea învățătorilor dela scóelele populare.

Cu chemarea la despărțământul de agricultură și comerț a actualului ministru, a contelui Andreiu Bethlen, s'au pus la ordinea dălei reformele și în această direcțiune, și cu deosebire măsurile luate față cu Sârbia în cestiunea esportului de porci au arătat o rezoluțiune de fer a actualului ministru de a apăra cu tărie interesele țerei.

Nu ne vom ocupa cu peripețiile acestei afaceri, care tocmai acuma este la ordinea dălei, și care se pare a se termina cu totala derută a vecinului regat, ci atențiunea noastră o vom îndrepta asupra unei afaceri, care în special ne atinge tare de aproape pe noi românii din Ardél, anume regularea de posesiune din Ardél.

În 29 a lunii curgătoare, adică Marța trecută, domnul ministru de agricultură, contele Andreiu Bethlen, a sosit în Cluș, și după ce a vizitat expozițiunea agricolă, a primit diverse deputațiuni. Cu ocaziunea această ministrul a accentuat cu deosebire starea inapoiată a agriculturii, starea inapoiată economică din Transilvania. Regularea posesiunii, după părerea ministrului, nu se poate îndeplini cu succes fără intervențiunea statului, de aceea statul prin acordarea de anticipațiuni voesce se delature pedecile cele mai simțitoare la începerea și executarea segre-

gărilor. Paralel cu aceste anticipațiuni din partea statului se va căuta și simplificarea procedurii judecătorești.

Enunțațiunea această a ministrului este de mare importanță pentru regularea de posesiune în Transilvania, căci ea ne pune în vedere două inlesniri foarte însemnate din partea guvernului.

În legătură cu aceste inlesniri domnul ministru a pus în vedere și legături cu drumul de fer spre răsărit și spre meadăi, cari legături în timpul cel mai de aproape se vor face spre România.

Ca cuvintelor sale să dea și mai mare pondositate ministrul de agricultură a accentuat cu deosebire că în aceste direcțiuni cât mai curând se vor face împrumuturile, și acele începuturi în curând se vor și realiza.

Stăm deci în fața unor reforme radicale, prin cari guvernul voesce se amelioreze starea economică în Transilvania. Cumcă reformele anunțate se vor și realiza, această ni o garantează însuși persoana ministrului, cunoscut de om serios și foarte inițiat în afacerile economice din Transilvania, o împrumutare, pe care a accentuat și ministrul în cuvântarea sa, căci și dânsul este ardelen.

Stăm deci în fața unei cestiuni foarte delicate și de importanță pentru noi românii, cestiune care tocmai sunt 10 ani de atunci a pus în mișcare pe toți juristii din Ardél, și i-a intrunit la 11 și 12 Aprilie 1880 în o conferență, care s'a ocupat serios cu proiectul de lege prezentat atunci de ministrul de justiție Pauler pentru regularea posesiunii, de proporționare și de comasare în părțile transilvane, și-a dat și un memorandum, pe care l'a prezentat dietei.

Pe atunci avem încă în parlamentul țerei bărbați, cari apărau interesele poporului și cu deosebire memorabilă va rămâne în veci ținuta deputaților de atunci Parteniu Cosma și George Pop, cari au apărat cu bărbăție memorandumul prezentat de juristii români.

Atragem deci de timpuriu atențiunea celor interesați asupra reformelor indigite de domnul ministru de agricultură în punctul regulării de posesiune, și pentru mai bună orientare în ante acte rugăm pe toți cei interesați, să cetască broșura dlui Parteniu Cosma: „Datele referitoare la regularea de posesiune în Transilvania și părțile adnece.” Sibiu, tipariul tipografiei archidiecezane 1880.

În această broșură se află destulă lumină pentru judecarea cestiunii, cu care ne-am ocupat.

Revista politică.

O dispută foarte serioasă s'a incins în presa străină cu privire la întâlnirea monarchilor dela Narva. Presa germană și dă toate silințele, ca să desmințască scirea, că monarchii s'ar fi despărțit nemulțămii. Cu toate că se afirmă, că nici un ton discordant nu s'a auzit la despărțire și că situațiunea europenă nu se va înruluiți, totuși se pune mare pond pe următoarea împrumutare: Cercurile militare ruse sunt foarte satisfăcute, că țarul în ordinul demulțămii, adresat marelui principe Vladimir, ca rele ca comandant suprem a secerat succese strălucite la manevre, nu amintesc cu nici un cuvânt prezența împăratului german la manevre, pe când cu ocaziunea vizitei trecute, această nu s'a întemplat.

În Paris și Petersburg se comentază încă viu urmările politice ale vizitei dela Narva. În una dintre aceste mai nouă descoperiri se accentuează, că Anglia a propus atât guvernului rus cât și celui german formarea unei alianțe balcanice, care să cuprindă pe România, Serbia, Bulgaria, Muntenegru și Albania și a cărei neutralitate să fie recunoscută de toate puterile europene.

În Italia provocă mare senzațiune călătoria în ascuns a ministrului președinte Crispi. Crispi și-a pierdut mult din popularitate, mai vârtos în urma dispozițiilor, ce le-a luat pentru desființarea reuniunilor italiene. Italienii privesc în această o prea mare sub-ordinațiune a ministrului lor față cu diplomații străini. Diariul parisian „Gaulois” publică o întrevorbire cu marele bărbat Nicotera, carele, s'a exprimat, că în curând va căde Crispi, și în curând se vor face și nouăle alegeri. Nu numai radicalii se vor pune în mișcare, ci tot italianul conscientios, carele vede în Crispi nenorocirea Italiei. Nicotera nu se îndoiesce de o apropiere a Franciei de Italia, de aceea e în interesul economic al acestei a se apropiia de Franța; de aceea crede dânsul, că tripla alianță nu se va mai rennoi; și regele, care ține în evidență interesele Italiei, va trebui mai înainte să accepte rezultatul alegerilor. Italia poate exista numai ca monarchie, și încât privesc o apropiere a Vaticanului de Quirinal, Nicotera crede, că cu greu se va putea întempla și de sigur, cât timp, e Crispi la putere, nici nu se va putea vorbi de așa ceva.

Sesiunea consiliilor generale din Franța s'a încheiat. Toate jurnalele constată cu mulțămii, că adunările reprezentanțelor departamentale nici odată n'au decurs în mai mare linisce și ordine ca și în sesiunea trecută. Cei-drept, s'au exprimat multe dorințe guvernului, dar ele nu ating politica, ci exclusiv a-

FOIȚA.

Intemplarea pelerinului.

Un rege al Neapolei cu numele Roger, fiind odată la vânătoare, se depărta de suita sa și se rătăci în o pădure. El întâlni acolo un pelerin, om de altcum prea bun la inimă, care necunoscându-l cine e, s'apropie de el și-l întrebă de drumul ce duce la Neapole.

„Frate îți răspunde regele, trebuie să vii de departe, căci îți sunt picioarele pline de colb.

Trebuie să ai văzut multe lucruri în călătoria dăle, urmă regele.

— Am văzut, dăse pelerinul, mulți ómeni, cari se supărau pentru nimica totă și am învățat a nu me descuragiă pentru ori-ce lucru. Te rog dar încă odată a-mi spune drumul, căci vine noaptea și trebuie să-mi caut un lăcaș.

— Cunosci pe cineva la Neapole? întrebă regele.

— Nu, răspunde pelerinul.

— Va să dăcă, nu esti sigur, dăse regele, că vei fi bine primit?

— Cel puțin sum sigur, dăse pelerinul, că voi ertă reaua primire acelora ce mi o vor face fără a

me cunósce, dar vine noaptea și te rog a-mi spune drumul către Neapole?

— Dacă și eu singur m'am rătăcit dăse Roger, cum îți la-și putea spune? Mai bine ar fi însă să-l căutăm împreună.

— Acesta ar fi de minune, dăse pelerinul, dacă nu ai fi călare, dar a-și întârziă mersul dăle sau eu ar trebui să-l prea grăbesc al meu.

— Ai dreptate, dăse Roger, trebuie să fie egalitate între noi, deore-ce încercăm amândoi același noroc?

După această el descălecă și merse pe jos cu pelerinul.

Ai putea găci cu cine esti? dăse el soțului seu, Cam așa scii, răspunde el; vęd că sunt cu un om.

Dar, insistă regele: cređi că te affi sigur în societatea mea?

— Astept totul dela ómeni onesti, reluă pelerinul și nu me tem de hoți.

— Ai putea crede adaugă Roger, că esti cu regele de Neapole?

Me bucur, continuă pelerinul: nu me tem de regi, căci nu sunt ei cei cari ne fac rău, dar fiind că sunteți însuși rege, ve felicit că m'a-ți întâlnit. Sunt pôte cel dintăiu om, care vi s'ar presentă fără mască.

— Ei bine! dăse regele nu trebuie să fiu numai eu, care să me bucur de intervențiunea noastră. Urmeză-mi și voi face ceva pentru norocul dăle.

— Norocul meu e făcut, sire, răspunde pelerinul și-l duc cu mine. Am cu mine, arătându-și bastonul și desagi, doi amici buni, cari nu me vor lăsa se me prăpădesc. Doresc să găsiți în posesiunea corónei vóstre totă satisfăcțiunea, ce o gust eu cu ei.

— Esti fericit prin urmare, dăse Roger.

— Dacă pôte cineva să fie, răspunde pelerinul, în tot cazul însă am făcut o mărturisire și m'ăși lăsa să fiu spândurat, dacă ași găsi unul mai fericit decât mine.

— Dar, dăse regele, cum se pôte să fi mulțămii cu sórtea, când ai lipsă de totă lumea?

— Ași fi cu mult mai fericit, dăse pelerinul, dacă totă lumea ar avé trebuință de mine?

— Trebuie să mori, replică regele, căci eu cred că sunt mai fericit decât dă.

— Dacă mi s'ar întemplă această, răspunde pelerinul, a-și crede, că un om mult mai de nimic decât mine ar trebui să-mi dea lovitura. Nu o asteptăm din partea de unde nu-mi vine; dar înainte de a ne hotărî la acest pas, cuget că ar fi bine mai întâiu se ne socotim împreună.

— Primesc, dăse Roger, eu dispun în abundență de comoditățile vieții. Când călătoresc, o fac de

facilele administrative. Aprópe în tot locul s'a dat expresiune contra reînnoirii tractatelor de comerț, relațiunile interne s'au constat de îndreptate pe calea normală, încetând luptele pasionate ale partidelor.

„Politische Correspondenz“ comunică următoarea caracterizare a situației politice, ce domnesce actualmente în Bulgaria. Nici o îndoială nu póte să fie, că alegerile pentru sobranie vor fi cu desăvârșire favorabile guvernului. Ba, în general domnesce îngrijirea, că va fi o opoziție prea din cale afară slabă în sobranie. Opoziția dlui Zancoff a fost paralizată rău pentru un timp óre-care, prin succesul guvernului bulgar în cestia episcopilor. Opoziția lui Radoslavoff nu este îndreptată în contra principelui Ferdinand, nici în contra politiceii actualului cabinet, ci în contra persoanei dlui Stambuloff. De altfel e un fapt pozitiv, că dl Radoslavoff ar primí o împăcare dacă dl Stambuloff'ar primí să între în minister. Dl Stambuloff însă deocamdată nu pare dispus a primí mâna întinsă de pace. Se teme să împărtășcă puterea cu un rival, care în nesce împrejurări date, ar puté deveni primejdios. Dl Stambuloff nici n'are nevoie a căută o împăcare cu Radoslavoff, a cărui opoziție nu e o primejdie pentru poziția guvernului. Dacă cu toate acestea, împăcare n'ar fi, totuși de sfătuit împreună, e altă întrebare. De altfel cu totă atitudinea nedispusă spre pace a dlui Stambuloff, nu e cu neputință să nu se realizeze împăcarea în scurtă vreme. Totă lumea trebuie să-și aducă aminte, sfârșesc „Politische Correspondenz“, că principele Ferdinand e mester în negocieri diplomatice și că a știut să aplice în diferite rânduri astfel de greutăți, într'un chip multămătoriu pentru Bulgaria.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“,

De pe Valea Almașului, 19/31 August, 1890. Dle redactor! Pelângă toate calamitățile și torturile dălnice ce-l împină pe om în valea amărăciunilor, totuși își află și câte o țică de bucurie și mângâiere sufletescă și mai ales în biserică, cum s'a putut vedé și la serbarea măreței țile de 15/27 August, serbătórea Adormirei Născótoarei de Dumneșeu, la mănăstirea, ce se află pe hotarul Bălanului.

Încă în presara măreței țile se oglinda în inimile credincioșilor o bucurie pentru de a și puté împlini o datorință sântă și cu această ocaziune. Decis fiind, că icóna Maicei Dlui să fie dusă cu procesiune din biserică din Bălan până la mănăstire, dimineța cam pe la 7 óre s'a și început conductul în frunte cu M. O. D. adm. protopres. Pavel Rosca, carele nici o ocaziune binevenită nu o lasă a nu stérni simțul religionar în credincioșii sei, — cu alți preoți zeloși, învățători, cantori bisericesci și popor numeros au apucat calea spre mănăstire întru plăcute și frumoșe cântări bisericesci, cără care se grupau mulțime de popor din toate părțile. Ajungând la mănăstire, care se află situată la pólă unei păduri într'un loc de tot plăcut, din vechime sancționat spre serviciul Ddeesc, s'a încujurat biserică cu icóna Maicei Dlui și s'a aședat la locul destinat. Aci mai întâiu s'au săvârșit sfântirea apei, apoi s'au început utrenia apoi sânta liturgie, celebrată de M. O. D. adm. protopresb. Pavel Rosca, cu alți 8 devotați preoți.

La finea serviciului divin M. O. D. adm. protopresb. a rostit o cuvântare comandată țilei de ser-

plăcere după cum o veți, căci sunt bine echipat și am în grajdurile mele trei sute de cai cari valoréză ceva, é reintors la Neapole eu sunt sigur de o primire desăvârșită.

— Ași avé numai o întrebare, țise pelerinul, ve bucurați mult de toate aceste bunuri? Sunteți fără afaceri, fără ambiție și fără neliniste?

— Me întrebi prea mult, pelerinul răspunse Roger.

— Imi va ertă Majestatea vóstră, țise pelerinul, fiindcă afacerea va avé urmări prea serioșe pentru mine, trebuie se me folosesc de toate în socotela noastră. Am o ocupație onestă. Am mare apetit și voi mănca ce voi puté gási: în urmă voi dormi un somn bun până dimineța. Când me voi sculá vesel și dispus voi plecá pretutindini, unde me va duce curiositatea, devoțiunea sau fantasia. Poimâne, dacă mi se va urí în Neapole restul vieții 'mi este al meu. Invoiti-ve, sire, ca să perd contra vóstră, voi perde cu totă inima.

— Pelerinul, țise monarchul, ved că nu esti sătul de viață și ai dreptate, me țin invins; dar pen-tiu mărturisirea ce o fac pretind să mi fi óspele meu în decursul petrecerei dtale la Neapole.

— Me voi păđi mult de această, sire, replică pelerinul, nu că dór m'ași crede nedemn de onórea ce-mi veți face, dar ne ași espune pe améndoii gu-rilor rele ale curțisanilor vóstrii. Căci pe când ei vor aplaudá în aparentă caritatea vóstră și se vor

bare și adunarei creștinilor din toate părțile, împlo-rând darul dumneșeesc asupra tuturor.

Aci mai este de însemnat, că cu ocaziunea stro-pirei apei sântite și sărutarea icónai Maicei Dlui nu au întrelăsat creștini noștri a nu jertfi fileriuul seu pentru edificândă biserică din acest loc, fiind că numai altariu, se află acoperit, érá cealaltă parte a bisericeii s'a acoperit numai acum, cu care ocaziune detragând toate speșele făcute, resultă un venit cu rat de 25 fl. v. a., care s'a depus spre fructificare spre scopul bisericeii edificânde.

Au urmat apoi și o petrecere împreună cu dans în comuna din Bălan arangiată din partea tinerilor din loc, a cărui venit curat asemenea au fost destinat în folosul bisericeii edificânde, de unde s'au primit încă 5 fl. v. a., mulțămítă tinerilor marimóși, care adausă la suma de 25 fl. face suma de 30 fl. v. a.

Toate acestea avem să le atribuim în locul prim înțelepței conduceri a șefului tractual M. O. D. adm. protop. Pavel Rosca, carele atât cu cuvântul, cât și în faptă, ca pildă vie, nu întrelasă a jertfi toate, spre binele comun. pe terenul bisericesc și școlariu, întru susținerea religiosității și moralității.

Un participante.

Raportul general

al comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român despre activitatea sa în decursul anului 1889.

(Urmare.)

Prin concludul seu dto. Făgăraș 28 August 1889 onorata adunare, remișând elaboratul relativ la o nouă arondare a despărțimintelor, a fost însărcinat comitetul să-l comunice ca proiect cu despărțimintele actuale și să-l subternă apoi acestei adunări generale, dimpreună cu părerile și informațiunile primite dela despărțiminte. Urmând întocmai însărcinării cuprinse în acest conclud, comitetul a luat pentru realizarea lui încă de timpuriu toate măsurile de lipsă. Despre rezultat, comitetul își i-a voia a subterne onoratei adunări generale, sub 2. raport special, cu rugarea să binevoii a-l transpune, spre opinie și eventual propunerii unei comisii, ce va fi a se alege. La raportul special e aclus și noul proiect de arondare, precum și un reasumat al părerilor și informațiunilor primite dela actualele despărțiminte, care ne-a servit de basă la compunerea proiectului amintit.

Însărcinării primite de a află modul cel mai potrivit, cum s'ar folosi mai bine și mai corăspunđótor, prin publicarea de premii etc. în anul 1890 suma de 1000 fl. votată în adunarea generală din Făgăraș din anul trecut, în scop de a înavuți literatura populară română, și de a subterne acestei adunări generale un proiect pentru organizarea viitoare activități a Asociațiunei pe terenul acesta, comitetul s'a conformat. Detaiurile sunt cuprinse în raportul special, ce ne luăm voia al subterne sub 3 cu rugarea să fie deasemenea transpus spre opinie unei comisii.

Din acest raport și în special din aclusese lui, onorata adunare generală va binevoi a constatá, că comitetul a tractat cestiunea din toate punctele de vedere și cu totă serioșitatea recerută, și că nu a aflat alt espedient, decât a espune de nou deliberării onoratei adunări, mai ales și în vederea, că la aducerea concludului, prin-care nis'a dat numita însărcinare, nu s'a luat în considerare activitatea Asociațiunei din trecut cu privire la acest obiect. Ideea în sine e foarte salutară, ea trebuie însă nesmintit adusă în legătură cu cele efectuate în trecut în această direcțiune, altfel ea se se prezentă ca o imputare la adresa Asociațiunii încât pentru trecut, care după-cum a avea se arată în raport, e cu totul lipsită de temei.

În urmă reconstruirii comitetului, efectuată în adunarea generală din anul 1889 s'a urmat întocmai §-lui 11 și s'a notificat alegerea președinților la locurile mai înalte, de unde a și urmat aprobarea cerută. Membrii aleși în comitet, precum și funcționarii Asociațiunii, au fost avisați la timp despre alegerea efectuată. În legătură cu acestea ne luăm voia a notifica onoratei adunări generale cu părere de reu eșirea

întrebă în secret, unde a-ți găsit acest străin, acest vagabund, ce veți face cu el, ce talente și ce merit credeți că le are. Vă va socoti de prea confident, ușuratic și póte chiar și de ceva mai rău.

— Și unde ai învățat a cunoșce curtea pelerine?

— M'am ținut totdeuna de aceia, cari participau la mesele unei curți și deși puteam să trăiesc după plăcerea mea, me pusei a ascultá toate relele, ce se vorbeau de prea bunul stăpân, pe care 'l lingușiau toți și am vedut, că toți 'l înșelau; am trăit în fine cu ómeni, cari nu aveau nimic sfânt, ci numai esteriorul, de acolo me depărtaí iute pentru a căută alte naturele, sentimente, francheță și libertate. De atunci umblu prin lume.

— Și cugeți, țise monarchul, că toate curțile se aseména?

— De același spirit sunt conduse, răspunse pelerinul.

— Ai dară, urmă regele, o foarte rea opinie de ómenii, cari me încungiuură?

— Ați fi de părerea mea, sire, dacă vi s'ar arată cu fața deschisă. Dar ei sunt rezervați în această privință și s'ar teme foarte mult, când ați putea să cetiți în inima lor. Voiesc se ve dau un mijloc în privința această spre a ride de ei. Acest mijloc nu este prea straniu și nu reclamă decât puțin mister.

(Va urmă)

din comitet a d-lui br. D. Urs și a o ruga, să binevoiescă a întregi, prin alegere nouă, locul devenit astfel vacant. Afacerea cu procurarea portretelor conducătorilor de până acum și cu compunerea biografilor conducătorilor decedați ai Asociațiunii, încredințată comitetului prin onorata adunare generală din anul 1888, se află încă în studiu, mai vórtos în vederea unor pedeci, ce până acum încă nu i a succes comitetului ale delatură.

Aici e locul să Ve amintim, că în procesul contra d-nei Zinca Roman din Făgăraș, pentru recunóscerea dreptului de servitute asupra casei din Făgăraș sub Nr. 588, intentat pe temeiul contractului de donațiune încheat de răposatul avocat Ioan Roman la 25 Octombrie 1885, tribunalul reg. din Brașov, prin sentința de dto. 12 Octombrie 1889 Nr. 2740 a recepat acțiunea Asociațiunii, judecând-o pe această la suportarea speșelor procesuale, érá tabla reg. prin sentința dto. 27 Ianuarie a. c. Nr. 8195/89, a probat sentința forului de prima instanță. În speranță, că d-na Zinca Roman, în dorul de ași arată și mai a avea pietatea față cu fostul ei consoț, răposatul avocat Ioan Roman, și de ai vedé eternizat numele, după-cum însuși o dorise și după cum a și meritat, va realizá la timpul seu deobligământul luat de bunăvoie asuprași prin declarațiunea solemnă ce o a făcut la Nr. 9 din contractul numit de donațiune și se va îngriji ca să se efectue întocmai ferbintea dorință a decedatului ei soț: comitetul, fără a mai recurge la remediul de drept, ce i-l dá legea, a sístat procesul prin concludul seu dto. 25 Februarie a. c. De atunei nu s'a întemplat nici o schimbare în afacere,

II.

Despre scóla Asociațiunei.

Scóla Asociațiunii a fost cercetată în anul scol. 1889/90 de 59 eleve, 57 din diferite părți ale corónei ungare și 2 din Bucovina. Internatul împreună cu scóla a adăpostit în acest an 40 de eleve: 37 din țerile corónei ungare și 4 din Bucovina; 2 dintre elevele bucovinene au frecuat scóla „Reuniunei femeilor române din Sibiu“.

Conducerea afacerilor școlare a fost încredințată și în anul școlariu espirat profesorului seminarial și prim secretariu al Asociațiunii, dlui Ioan Popescu, érá internatul l'a dirigit, conducând și supraveghind în același timp și alimentarea și purtând și socotelile scólei și a internatului, d-șora directórá Elena Petrașcu. Învățământul l'au provédut învățătorii ordinari provisorii Dr. Petru Șpan și Dr. Vasilie Bologa, apoi învățătorésa ordinar provisoră Eugenia Trif, și învățătorésa supleantă Victoria Filipescu. Învățótoriu Dr. Vasilie Bologa și învățătorésa Eugenia Trif, întrunind calificațiunea prescrișă în §-ul 103 art. de lege XXXVIII din 1868, au fost întăriți în mod d-finitiv în postul lor. Dr. Petru Șpan, neavând încă esamenul de calificațiune prescrișă pentru învățătorii dela scólele civile, va continuá a funcționá și în anul viitoriu și până la facerea acelu esamen numai ca învățătoriu ordinar provisor. Comitetul a întreprins la timp pașii de lipsă la locurile competente, ca învățătoriu Dr. Petru Șpan să i-se permită a mai funcționá încă un an în mod provisor, ceea-ce în urma unui decret ministerial i-s'a și acordat.

Postul învățătorésa Victoria Filipescu, care cu finea anului a abđis dela cariera învățătorésă, se va ocupá pe calea concursului, pentru care s'au și întreprins pașii de lipsă.

Catechisațiunea o a provédut la elevele de religiunea gr. or. Preanonatul Domn Zacharia Boiu, asesor cons., érá la cele de religiunea greco-catolică onoratul Domn Nicolau Togan, preot cooperator în Sibiu.

Instrucțiunea în limba franceșă o a provédut d-șora directórá Elena Petrașcu, érá în musica instrumentală d-șorele Adela de Heldemberg, absolventă a conservatoriuului de musică din Viena și Sabina Brote din Sibiu. Ca medic de casă al internatului a funcționat dl Dr. Ioan Moga.

Pelângă cursurile ordinare a funcționat în anul seol. espirat și un curs complimentar, cercetat fiind de 5 eleve. Învățământul în acest curs l'a provédut tot puterile didactice amintite mai sus.

Ca delegat al comitetului în afacerile școlare, conform prescrișelor §-lui 17 C. al. 4, a funcționat președintele Asociațiunei, dl George Barițiu.

Din procesele verbale, luate în conferințele prescrișe ale corpului didactic, subternute spre revisuire precum și din constatările direcțiunii și ale delegatului seu, comitetul a primit convingerea, că toate puterile didactice, câte au funcționat la scóla Asociațiunii, au fost la locul lor, și și-au împlinit datorința după-cum se recere; érá din rapórtel speciale ale direcțiunei și ale delegatului nostru am vedut cu plăcere, că scóla noastră continuá mereu pe calea progresului: Acesta o au dovedit în modul cel mai eclatant esamelele atât cele semestrare cât și cu deosebire, cele dela sfârșitul anului curent, care s'au ținut în prezența unui public foarte numeros, și a multor părinți veniți din mari îndepăr-tări anume spre acest scop.

Amintim la acest loc cu plăcere, că părerile ce le are comitetul despre Asociațiunii le împărtășesc și organul de supra inspecțiune al statului, precum și împregiurarea, că întemeiat pe aceea, că s'a satisfăcut recerínțelor legii (§§-flor 17 și 103 art. de lege XXXVIII din 1868), comitetul a reclamat la locurile competente recunóscerea dreptului de publicitate pentru scóla noastră.

Date mai detaiate cu privire la întocmirea și mersul scólei și a internatului se cuprind în programă, pe care o acludem aici sub 4.

În ceea-ce priveșce partea economică amintim, că decând s'a luat alimentarea în regie proprie, s'a realizat, abstrăgând dela aceea, că elevele au acum ocaziune a se deprinde în economia casnică, față cu trecut, când alimentarea era dată în întreprindere, un câștig considerabil. Câștigul obținut în decursul anului scol. 1888/89 d. e. au fost 2009 fl. 87 cr. Comitetul a constatat la timpul seu cu plăcere, că meritul în direcțiunea această compete d-șorei directórá Elena Petrașcu, care a condus alimentarea cu mult zel și circumspecțiune. Din rațiociniul anului scol. 1888/89, pe timpul dela 1 Iuliu 1888 până la 7 Iuliu 1889 s'a constatat o îmbunătățire față cu anii precedenți, folosindu-se în acest an față de subvențiunea preliminară pe 10 luni cu suma de 1377 fl. o subvențiune numai de 586 fl. 10 cr. pe 12 luni.

Acoperirea trebuințelor curente ale scólei în decursul anului 1839 a fost foarte mult ușurată prin colectele, care au intrat spre acest scop. În deosebi directorul institutului de credit și economii „Albina“ și membru al comitetului dl Parteni Cosma, și-a câștigat multe titluri la recu-

noscința noastră. Diu colecta întreprinsă de dănia sa în decursul anului amintit a intrat suma foarte considerabilă de 2727 fl. 59 cr. Tot în scopul arătat au mai intrat a) dela institutul de credit și economii „Albina” din Sibiu, pelângă suma de 500 fl. menită pentru stipendii, după-cum s'a arătat la alt loc, un ajutoriu tot în suma de 500 fl.; b) dela institutul de credit și economii „Ardelena” în Orăștie 50 fl.; c) dela însoțirea de anticipațiuni și credit „Hunedóra” în Deva 15 fl. Tuturor acestor binevoitori și binefăcători ai scolei noastre comitetul nu a întârziat a le exprima mulțumita sa, despre cee-ce onorata adunare generală e rugată să ia act. (Va urmă.)

Convocare.

Adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr. or. din despărțământul Sibiu prin această se declară de convocată pe ziua de 8 Septembrie st. v. a. c. în comuna *Boița*, edificiul scolei parohiale. La această adunare se invită P. T. membrii ordinari obligați ai reuniunii cum și alți iubitori ai progresului în educațiunea tinerimei române.

Program:

Înainte de ameli.

1. Membrii vor participa în corpore la serviciul divin ce se va încheia cu învocatea ducului sfânt.
2. La orele 9^{1/4} deschiderea ședinței prin presidiu; cetirea apelului nominal.
3. Presentarea și cetirea raportului general și a altor esibite întrate.
4. O lecțiune din frângerile decimale de învățătorul Teodor Necșa.

După ameli.

5. Pote ave loc ca principiu preste tot la scolele cu mai mulți învățători perondarea s'au stabilitatea învățătorului în clase; eventual cari din aceste momente presintă avantajii mai mari pentru școlă, temă susținută de învățătorul George Enescu.
6. Reconstituirea adunării pe un nou period de trei ani.
7. Eventuale propuneri.

Interesele distinse aservite și încredințate învățătorului român îndreptătesc la așteptarea, că conducătorii comunelor noastre bisericesci vor înlesni d. d. învățătorii participarea la adunare prin eliberarea la timp a diurnelor ce le compet.

Sibiu, 22 August, 1890.

G. Bobeș,
președ.

Ioan Mera,
secretariu.

Varietăți.

* (Consistoriul metropolitan). Consistoriul metropolitan, care si-a început în Lunia trecută ședințele, și a terminat agendele, și o parte dintre domni asesori au și plecat din Sibiu. La ședințele consistoriului au luat parte și Ilustr. Sa. D. Dr. Iosif Gal din Budapesta și O. D. Iulian Ianculescu din Lugos.

* (Premii pentru două disertațiuni.) Subcomitetul despărțământului I al „Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român” va premia, conform decisiunii ultimei adunări generale a despărțământului, cu suma de câte 10 fl. v. a. două disertațiuni menite a se ceti la adunarea generală din toamna această. Subiectele acestor disertațiuni vor fi următoarele: 1. Care au fost cauzele decădintei economice da vit la români din Săcele și cum s'ar pute ridica din nou acest ram de economie? și 2. Prin ce mijloce s'ar pute dezvoltă și perfecționă industria de casă la românii din Săcele? Amândouă aceste disertațiuni vor ave a fi scrise în stil popular și în privința estensiunii vor fi astfel întocmite, încât să se pôtă ceti amândouă într'o ședință. Manuscriptele vor fi înaintate până în 1 Octobie st. v. directorului despărțământului, părintelui protopop Ioan Petric în Brașov; scrie „Gaz. Transilv.”

† (Vasile Alecsandri.) Cetim în „Adevărul” Primim dureroasă scire, că **Vasile Alecsandri**, dulcele poet al românilor, a încetat din viață astănoapte la Mircesci.

Țera perde pe unul din cei mai ilustri fii ai sei, care a fost fala românismului și una din stelele lucitoare ale latinității.

Guvernul a luat hotărârea ca înmormântarea lui Vasile Alecsandri să fie făcută pe cheltuiala statului.

Ministrul cultelor și al instrucțiunii publice dl Theodor Rosethi va reprezintă guvernul.

Academia română va trimite o delegațiune spre a asistă la înmormântarea ilustrului poet Vasile Alesandri.

* (Dl Dr. Asachi). Dl Dr. Asachi, renumitul profesor din Bucuresci, carele a fost ales președinte de onore al congresului universal de medici, apoi vice-președinte al aceluiași congres și președinte al secțiunii de patologie generală, după terminarea congresului din Berlin a venit și pe la Sibiu. Distinsul medic a petrecut câteva zile la satul Mohu,

lângă Sibiu, precum spune, pentru a studiă pe țeranul român din aceste părți. Dl Dr. Asachi este invitat la o consultare în München, unde se întâlnesc mai multe celebrități în cestiunea unei operațiuni. După această lungă călătorie se va reintorče érași pe la Sibiu, de unde va face mai multe excursiuni pe satele de prin prejur.

* (Inundațiuni). Din Cislaitania sosesc sciri de tot triste. În urma ploilor, ce s'au vèrsat Dunărea cresce rapid. O parte a Vienei stă sub apă și celelalte orașe situate pelângă Dunăre sunt amenințate. Riurile din cari au fost secat apa mai de tot s'au umflat și au făcut mari devastațiuni. Din Praga se anunță, că furia Moldei e turbată, și părțile din jos ale orașului sunt inundate, din care cauză s'a dat alarmă prin împuscături ca locuitorii să-și pörte de grijă. Reprezentațiunea din teatrul ceh a trebuit să se intrerupă străbătând apa prin colónele mașinării. Mai mulți pionieri au fost răpiți de valeri.

* (Congresul studenților din România). Congresul studenților români se va întruni în Botoșani. Delegații studenților, în conțelegere cu primariul din Botoșani au făcut preparativele de primire și s'a statorit și programul. Cu această oca siune se va ridică și bustul nemuritoriului poet Eminescu în amintirea căruia se va ține și o conferință despre el și scrierile sale. Va concerta basistul Georgescu, ér căpitanul Creangă, va pune în circulațiune hârtia sa de țigară „Prosa și poesia română”.

* (Mama prevèdătoare.) Nu de mult sosi în Orel, pentru a petrece câtva timp, soția comerciantului rus cu fica sa și trase într'un hotel. Rugate să se inscrie în registrul străinilor, mama scrisese după numele de familie următoarele: „Soția unui comerciant din Dimitrowsk cu fica sa nemăritată Sașa (19 ani de etate,) 10,000 ruble zestre, păr blond deschis, năsup timpit și groșore în cei doi obrazii; defecte corporale ori alte semne caracteristice n'are.

* (Mijloc pentru a recunósce aurul). Se întâmplă adese-ori că cineva se aibă trebuință a se asigură, decă un obiect óre care este de aur sau nu. Etă un mijloc ușor ce se pôte întrebuiță de totă lumea: Să ia o cremene și să frēcă obiectul de ea Prin această frecare se produce pe cremene o dungă metalică. Să apropiă de această dungă un chibrit cu puciosă, aprins. Decă obiectul este de aur, dunga rămâne lucitoare, ér de nu, ea se înegresce.

* (Fabrica de arme ungară.) Fabrica ungară de arme, despre care se făcuse atâta svon, în urma esemplarelor de puscii nereușite a încetat a funcționă și aprópe toți lucrătorii angajați au fost dimisi. Se vorbesce, că ea va formă obiect de discusiune și în parlament.

* (Podul preste Dunăre.) Alaltă-eri, scrie „Timpul” dela 22 August s'a început punerea pilei (piciorului) de la podul de peste Dunăre și în partea despre Fetești. Piciorul este de preste 50 metri, din cari 14 intră în pământ; lățimea lui în tóte părțile e aprópe de 12 metri.

Modul cum se pun aceste picioare e vrednic de a fi cunoscut de cetitorii nostri. Se ficséză două corábii mari, peste cari se face o punte. După aceea punte se lasă un tub în grosimea ceva mai mare de cât a piciorului și printr'o presiune de aer împinge apa în tóte părțile astfel, că atunci când ajunge la pământ, nu mai e nici o picătură de apă. După ficserea acelu tub, se pun scări și lucrătorii intră ca să lucreze. Un om însă nu pôte stă în fundul apei de cât 20 sau 30 minute. Când ese, el este freat puțin pe corp, îl lasă să se odihnésca și să dórma câtva timp și apoi érași intră. Lucrătorii se plătesce cu minutul.

Stabilirea tubului o dată făcută, inginerii Flahet și Hermann, reprezentanții întreprindetorilor, au strins pe lucrători și le a împărțit de beatură. După aceea s'a servit un banchet, la carea luat parte inginerul de control al statului și mai mulți ingineri într'adins veniți din Bucuresci.

* Păstrarea merelor în stare próspectă timp mai îndelungat, fără de a-și perde aroma, se pôte face în modul următoriu: Să ia năsup fórte fin și curat, acela să interbintă pe plăci (table) de tinichea sau și de metal, dar năsupul să nu fie preaindesat, după aceea punându-se pe un loc uscat și aeros, să lase să se recorésca bine. În acest năsup să aședă merele cele mai sănétóse și nelovite ori nevătămate, așa ca să nu ajungă unul la altul. Vasul în care să aședă apoi merele să fie cât se pôte de bun, spre a nu pètrunde aerul în el. Se pune un rënd de mere, năsup și érași mere și amplându-se să inchide bine cu un fond.

Bibliografie.

„Chemia elementară anorganică și organică” prelucrată pentru scolele reale, gimnasii, preparandii,

scole civile etc. de Artëmiu Vlaicu, profesor la scolele medii române din Brașov va eși de sub tipariu pentru începutul anului scolastic 1890/91 în editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Brașov. Prețul unui exemplar 75 cr.

Dare de sémă și mulțamită publică.

În 23 Iunie a. c. s'a ținut esamenul de véră cu elevii clasei a III-a și a IV a normală din Bran. La inițiativa părintelui președinte al eforiei scolare Leontin Puscariu, paroch în Sohodol, încă de timpuriu s'a deschis o listă de contribuiri benevole între membri inteligenți ai comunelor brănene, cu scop, ca din banii ce se vor incassă să se procure cărți, care să se distribue ca premii elevilor acelor două clase cari vor obținé calculuide „fórte bine.” Spre scopul acesta au contribuit:

Ilustr. Sa dl Ioan cav. de Puscariu 2 fl. și 5 esemplare din poema „Mèrul” produțiune proprie. Stim. domn Iacob Popeneciu, protopretore în Bran 2 fl., dnul Stefan Necșa, pretore în Bran 50 cr., Kovács András, controlor de vamă din Bran 2 fl., Leontin Puscariu, paroch în Sohodol 50 cr., Ioan Raț, notariu cercual în Branul infer. 50 cr., Ilariu Reit, preot și învățătoriu în Bran 40 cr., Ioan Mănoiu, comisariu de drum din Șimon 50 cr., George Babeș jun. preot și capelan în Sohodol 50 cr., George Mănoiu, primariu în Șimon 30 cr., Ioan Stoian, primariu în Bran 40 cr., Ioan Cojan, învățătoriu în Pescera 40 cr., George Babeș, tutore general în Bran 40 cr., Hajda Frigyes, diurnist pretorial în Bran 32 cr., Ioan Vodă 40 cr., Dionisiu Ionică, primariu în Predeal 40 cr., George Enescu, econom în Pescera 40 cr., Iosif Oncioiu, primariu în Fundata 20 cr., Nicolau Runceanu, primariu în Măgură 20 cr., George Pucheanu, primariu în Moeciul superior 20 cr., Nicolau Frunteș, primariu în Șirnea 20 cr., Aron Cheroiu, econom 20 cr., Dumitru Tătulea, paroch în Predeal 30 cr., Vlad Vulsan, măcelariu în Zărnesci 40 cr., și S. Lukas, birtăș în Șimon 40 cr.

Intréga sumă de 15 fl. 17 cr. v. a. conform menițiunii ei s'a dat pentru procurarea de cărți și broșure de diferit cuprins: religios, moral, istoric etc., acomodat scopului, ce se urmăresce prin instrucțiunea scolară și după limbagiul spiritului de desvoltare al copiilor.

După terminarea esamenului în ambe clasele, în presența unui număr frumos de óspeți s'a distribuit prin Reverendisimul domn protopresbiter tractual premiele, constătătoare din câte 3—5 cărți-cele la fie care elev, care au avut calculul general de „fórte bine,” premiindu se din 80 elevi în ambe clasele vre-o 32 indiviđi. În fața fie căru elev premiat și a părinților lor transfira o bucurie mare, carea din ochii câte unei mame, bune, făcea de să furișă câte va picături de lacrimi. Astfeliu s'a încheiat anul scolariu 1889/90, care a lăsat în multe inimi plăpânde dulce sovenire, ér pe mulți părinți i-a captivat amórea față de școlă.

Subscrisul imi țin de sacră datorință ca în numele elevilor premiați să aduc cea mai adencă mulțamită domnilor contributori, rugându-i, ca acest simțământ nobil să l cultive și manifesteze totdeuna față de școlă noastră, tesaurul cel mai scump din Bran, ca pe un motor principal, prin care se stîrnesce simțul de emulațiune și gustul de lectură.

Bran, 17 August, 1890.

Ilariu Reit,
preot, capelan și învățătoriu.

Comitetul parohiei gr. or. din Hida, care din venitul produțiunii literare împreunată cu dans și arangiata de tinerimea română de pe valea Almașului la 15/27 Iuliu 1890 în Hida — au primit 9 fl. v. a. pentru procurarea de cărți și recuisite scolare elevilor séraci dela această școlă, și pe această cale a publicității se simte îndatorat, a aduce mulțamita sa ferbinte comitetului arangiatoriu și în genere tuturor binevoitorilor de inaintare și progres cultural; ér în special Multonoratul Domn adm. protopopesc Pavel Rosca ca președinte al aceluiași comitet, care cunoscând misera stare a poporului nostru, a binevoit a ne inmanuă această frumósă sumă în scopul numit. — Cerënd dela atotpotintele Ddeu ca și de aici înainte să lumineze și întărescă cu darul Seu tinerimea noastră, în frunte cu bravii sei conducători, spre inaintare și progresare în tot ramul de sciință literară și culturală.

Primésca încă odată marinimoșii domni sincera noastră mulțamită publică.

Hida, în 19 August, 1890

Pentru comitetul parochial:

Nicolau Murășian,
președintele comit.

Nr. 392. [431] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor vacante de învățători la școlile populare din comunele mai jos numite din protopresbiteratul Sibiului, prin această se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia arhidieceșană „Telegraful român.”

1. **Boița**, salariu anual de 350 fl. solvinđi în rate lunare, cuartir natural în edificiul școlii și lemne de foc, patru stângini.

2. **Turnișor**, cu salariu anual de 200 fl. din alodiul comunal, cuartir liber în edificiul școlii și trei stângini metrice lemne de foc pentru școlă și învățătoriu, precum și unele venituri stolari împreunate cu acest post.

Doritorii de a reflecta la vre-unul din aceste posturi vor avea a-și aterne concursurile instruite în sensul legilor din vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul indicat.

Dintre concurenți pelângă calificățiuni egali se vor prefera cei ce vor documenta cunoscința tipicului și a cântărilor rituali prin documente sau în persoană în decursul timpului până la alegere.

Sibiul, 20 August, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Sibiului în conțelegere cu respectivale comitete parohiale.

Ioan Papiu,
protopr.

Nr. 493. [432] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor în vătorești dela școlile din comunele mai jos înșirate în protopresbiteratul

Lupșei se escrie concurs cu termenul până la 30 Septembrie 1890 v.

1. **Cacova-Ieri**, cu salariu de 200 fl., cuartir liber și lemne de foc.
2. **Brăzesci-Sartăș**, cu salariu în bani 180 fl., cuartir și lemne.
3. **Poșaga de jos**, cu salariu 175 fl., cuartir și lemne.
4. **Runc**, cu salariu 166 fl. 25 cr., cuartir și lemne.

Afară de acestea diurnele pentru participarea la conferințele învățătoresci prescrie.

Doritorii de a competi la unul din aceste posturi se și trimite cere-rile concursuale provădute cu documentele prescrie la subsemnatul oficiu până la termenul defipt.

Ofenbaia, 16 August, 1890.

Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 355. [427] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci dela școlile gr. or. române din comunele de mai jos din protopresbiteratul Iliei se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. **Certejul de jos și Coaja**, cu salariu anual de 200 fl. în bani, cuartir și 4 stângini lemne de foc.

2. **Gialacuta cu filia Căbesci**, cu un salariu de 150 fl., cuartir, folosința grădinei școlare și 3 stângini de lemne.

3. **Târnavă**, cu salariu de 200 fl., cuartir, folosirea a 2 grădini și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni au a și aterne suplicele lor instruite conform legilor în

vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Iliei în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Ilia, la 9 August, 1890.

Avram G. Păcurariu,
protopresbiter.

Nr. 390. [423] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul gr. or. al Hațegului se escrie concurs cu termenul până în 15 Septembrie st. v. a. c.

1. **Nădăstia superioară**, cu salariu anual 210 fl. din repartitia, cuartir și lemne focali. Alesul va avea a conduce copii la biserică în Dumineci și sêrbători.

2. **Valea sângeorgiu**, cu salariu anual 150 fl.; cuartir și lemne focali.

3. **Sântă-Măria de pêtără**, cu salariu anual 120 fl., cuartir și lemne focali.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste stațiuni au a și aterne suplicele instruite conform prescrișelor legali la subscrisul.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Hațeg în conțelegere cu comitetele parohiale.

Hațeg, la 10 August, 1890.

Ioan Rațiu,
protopresbiter.

Nr. 492. [426] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile confesionali

gr. or. mai jos însemnate din protopresbiteratul Târnavei inferioare, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. **Blășel**, cu salariu anual de 170 fl., cuartir, lemne de foc și grădină de legumi.

2. **Bobohalma**, cu salariu de 150 fl.

3. **Cerghidul mare**, postul de învățătoriu împreună cu cantortul, cari aduc un venit de 235 fl.

4. **Cucerdea română**, cu salariu de 80 fl.

5. **Fărău**, cu salariu de 150 fl.

6. **Sălcud**, cu salariu de 150 fl.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni, au a și aterne petițiunile instruite conform legilor în vigóre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, până la termenul indicat.

Cetatea de baltă, 7 August, 1890. Oficiul protopresbiteral gr. or. al Târnavei inferioare, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Sz. 4764/890 plg. [429] 2—3

Hirdetmény.

A Radnothi határtogatosítási ügyben az előmuukálatok megkezdése nevezetesen a képviselőlet rendezése, működő mérnök megválasztása és a költségű előirányzat elkészítése végett határidőül az **1890 évi szeptember 15 d. e. 9 órája** Radnoth községébe a községi irodába tűztem ki, mikorra az összes érdekelteket azzal idézem meg hogy a felek elmaradása a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

A kir. törvényszék nevében.
Erzsébetváros, 1890 Augustus 23-án,

Baró Apór Zoltán,
eljáró bíró.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1890.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu					
Tren	Tren	Tren	Tren		Tren	Tren	Tren	Tren		Tren	Tren	Tren	Tren		Tren	Tren	Tren	Tren		Tren	Tren	Tren	Tren		
accele-	accele-	de	de		accele-	de	de	de		accele-	de	de	de		accele-	de	de	de		accele-	de	de	de		
rat	rat	per-	per-		rat	per-	de	per-		rat	per-	de	per-		rat	de	per-	per-		rat	de	de	de		
		sona	sona			sona	accele-	sona			sona	sona	sona			sona	sona	sona			sona	sona	sona		
Viena	3.25	8.—	10.50	—	București	7.35	—	—	4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	—	Teiuș	—	—	—	12.59	4.51	Copșa mică	4.05	10.47	7.10	—
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	—	4.10	9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	—	Alba-Iulia	—	—	—	1.39	5.27	Șeica mare	4.35	11.17	7.43	—
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	—	4.50	9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	—	Vințul de jos	—	—	—	1.56	5.44	Lómneș	5.16	11.58	8.27	—
P. Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.13	—	5.50	10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	—	Șibot	—	—	—	2.23	6.06	Ocna	5.47	12.29	8.59	7.—
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51	Feldiára	2.43	4.00	—	10.32	Glogovaț	2.20	4.10	5.50	—	Orăștia	—	—	—	2.49	6.28	Sibiu	6.10	12.52	9.23	7.35
Mező-Telegd	2.32	7.11	3.09	2.06	Apața	3.12	4.44	—	11.18	Györök	2.34	4.22	6.02	—	Simeria (Piski)	—	—	—	3.37	6.56					
Rév	3.02	7.41	3.48	2.46	Ágostonfalva	3.32	5.20	—	11.30	Deva	3.05	4.46	9.23	—	Deva	—	—	—	3.53	7.26	Sibiu	7.35	3.35	4.34	9.50
Bratca	3.33	8.16	4.31	3.40	Homorod	3.47	5.47	—	11.51	Branicica	3.23	4.58	6.34	—	Branicica	—	—	—	4.18	7.48	Ocna	8.02	4.09	4.58	10.14
Bucia	—	—	5.14	4.25	Hașfalău	4.20	6.35	—	12.27	Ilia	3.23	5.16	6.52	—	Ilia	—	—	—	4.43	8.10	Lómneș	8.30	—	5.25	10.40
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Sighișóra	5.25	8.12	—	1.35	Gurasada	3.39	5.38	7.17	—	Gurasada	—	—	—	4.53	3.20	Șeica mare	9.05	—	5.55	11.10
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Elisabetopole	5.45	8.47	—	1.59	Zam	—	—	—	—	Zam	—	—	—	5.21	8.48	Copșa mică	9.34	—	6.20	11.35
Stana	—	—	6.38	5.49	Mediaș	6.12	9.29	—	2.32	Soborșin	—	—	—	—	Soborșin	—	—	—	5.56	9.17					
Aghireș	—	—	6.59	6.17	Copșa mică	6.33	10.10	—	2.59	Soborșin	—	—	—	—	Bérvava	—	—	—	6.46	9.54					
Ghirbou	—	—	7.11	6.28	Micăsasa	6.46	10.32	—	3.13	Gurasada	—	—	—	—	Conop	—	—	—	7.02	10.09					
Nadișul ung.	5.49	—	7.24	6.44	Blăș	6.48	10.42	11.47	3.18	Ilia	—	—	—	—	Radna-Lipova	—	—	—	7.36	10.38					
Cluș	6.02	10.35	7.39	7.04	Crăciunel	—	—	—	11.01	Branicica	—	—	—	—	Deva	—	—	—	6.06	7.50					
Apahida	6.12	11.02	7.54	8.30	Teiuș	7.22	11.37	12.32	4.03	Deva	—	—	—	—	Györök	—	—	—	6.24	8.03					
Ghiriș	6.27	11.23	8.11	8.55	Aiud	—	—	—	11.52	Simeria (Piski)	—	—	—	—	Glogovaț	—	—	—	6.53	8.26					
Cucerdea	7.30	12.42	9.18	10.31	Vințul de sus	7.51	12.23	1.06	4.36	Orăștia	—	—	—	—	Arad	—	—	—	7.06	8.38					
Ujóra	7.55	1.18	9.49	11.19	Uióra	7.58	1.23	1.30	5.06	Șibot	—	—	—	—	Budapesta	—	—	—	7.45	9.05					
Vințul-de-sus	—	—	1.25	9.56	Cucerdea	8.15	1.50	1.54	5.24	Vințul de jos	—	—	—	—	Viena	—	—	—	11.51	2.25					
Aiud	—	—	1.33	10.02	Ghiriș	—	—	—	2.28	Alba-Iulia	—	—	—	—	Budapesta	—	—	—	1.55	5.50					
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02	Apahida	8.45	2.46	2.39	6.08	Teiuș	—	—	—	—	Viena	—	—	—	7.20	1.40					
Teiuș	8.37	2.14	10.39	12.26	Cluș	9.16	3.33	3.15	6.47	Simeria (Piski) — Petroșeni	—	—	—	—	Petroșeni — Simeria (Piski)	—	—	—	—	—					
Crăciunel	8.42	2.24	10.57	1.18	Cluș	—	—	—	5.28	Simeria	—	—	—	—	Petroșeni	—	—	—	6.05	10.42					
Blăș	—	—	—	1.54	Nadișul ung.	10.36	6.05	4.53	8.10	Streiu	—	—	—	—	Banița	—	—	—	6.45	11.23					
Micăsasa	—	—	—	2.11	Ghirbou	10.48	6.26	5.32	8.30	Hațeg	—	—	—	—	Crivadia	—	—	—	7.26	41.57					
Copșa mică	—	—	—	2.49	Aghireș	—	—	—	8.50	Pui	—	—	—	—	Pui	—	—	—	8.07	12.33					
Mediaș	9.49	3.48	12.23	3.23	Stana	—	—	—	9.35	Crivadia	—	—	—	—	Hațeg	—	—	—	8.51	1.19					
Elisabetopole	10.07	—	12.39	3.46	Huiedin	—	—	—	9.43	Banița	—	—	—	—	Streiu	—	—	—	9.41	2.09					
Sighișóra	10.30	—	1.08	4.27	Ciucia	12.01	8.27	6.43	10.02	Petroșeni	—	—	—	—	Simeria	—	—	—	10.20	2.47					
Hașfalău	11.06	—	1.50	5.39	Bucia	12.31	8.49	7.12	10.41	Arad — Timișóra	—	—	—	—	Timișóra — Arad	—	—	—	—	—					
Homorod	11.21	—	2.06	6.02	Bratca	—	—	—	10.56	Arad	—	—	—	—	Timișóra	—	—	—	6.30	1.10					
Ágostonfalva	12.37	—	3.20	7.51	Rév	—	—	—	11.13	Aradul-nou	—	—	—	—	Merczifalva	—	—	—	7.23	1.59					
Apața	—	—	—	8.36	Mező-Telegd	—	—	—	11.32	Németh-Ságh	—	—	—	—	Orczifalva	—	—	—	7.49	2.19					
Feldiara	1.26	—	4.19	9.10	Oradea-mare	—	—	—	12.07	Vinga	—	—	—	—	Németh-Ságh	—	—	—	8.16	2.46					
Brașov	1.47	—	4.44	9.44	P. Ladány	—	—	—	12.41	Merczifalva	—	—	—	—	Aradul-nou	—	—	—	8.37	3.03					
Timiș	2.23	—	5.20	10.31	Szolnok	—	—</																		